

**UCHWAŁA NR 426/XXXIX/2021
RADY GMINY LESZNOWOLA**

z dnia 27 maja 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie dla Gminy Lesznówola na rok 2021.**

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218 ze zm.). Rada Gminy Lesznówola uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Lesznówola na rok 2021 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lesznówola.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Lesznówola

Bożenna Maria Korlak

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr 426/XXXIX/2021

Rady Gminy Lesznówola

z dnia 27 maja 2021 r.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
DLA GMINY LESZNOWOLA
NA ROK 2021**

Lesznówola, 2021

SPIS TREŚCI:

I. WSTĘP.....	3
II. CHARAKTERYSTYKA PRZEMOCY DOMOWEJ W RODZINIE	5
III. PODSTAWY PRAWNE.....	8
IV. ADRESACI PROGRAMU.	9
V. CELE KRAJOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.....	9
VI. DIAGNOZA PROBLEMU.....	10
VII. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE LESZNOWOLA.....	14
VIII. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE LESZNOWOLA.....	17
IX. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU.....	18
X. PRZEWIDYWANE EFEKTYREALIZACJI.....	20
XI. MONITORING EWALUACJA ROGRAMU.....	20
XII . PODSUMOWANIE.....	20

I. WSTĘP

Rodzina stanowi podstawową komórkę społeczną, funkcjonującą w sieci społecznych powiązań zależności i relacji tworzącą gigantyczną, strukturalną całość scementowaną normami społeczno – prawnymi, obyczajami, tradycjami i ludzkimi powinnościami.

Rodzina z systemowego punktu widzenia powinna być rozpatrywana we wszystkich aspektach swojego funkcjonowania, gdyż wykazuje zasadnicze cechy systemu jak:¹

- **Całościowość** rodziny przejawia się tu jako strukturalizowaną i spójną całością, która wskazuje na integralną strukturę jej systemu, jej diagnoza musi się koncentrować na poszczególnych członkach rodziny i podejmowanych przez nich interakcjach jak i na globalnym funkcjonowaniu systemu.
- **Cyrkularność** systemu tkwi w dynamicznym układzie stałych i zwrotnych interakcji podejmowanych przez członków rodziny, podczas wspólnie organizowanych i realizowanych działań. Ich zachowania wzajemnie się wzmacniają, cykle samo wzmacniające się przybierają różny charakter, jakość i natężenie na płaszczyźnie strukturalnej kreują swoisty układ więzi rodzinnej
- **Ekwifinalizm** systemu wyznacza szerokie możliwości osiągnięcia przez rodzinę podobnych rezultatów końcowych przy różnych stanach wyjściowych. Dlatego rodzina jako system może i powinna być rozpatrywana i ujmowana w perspektywie jej struktury i funkcji.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina to taka w, której wszyscy członkowie współpracują przy zaspokajaniu indywidualnych i wspólnych potrzeb, w takiej rodzinie rodzą się silne więzi i formuje jej tożsamość, jednostka socjalizuje się i buduje swoje JA, zaspokaja potrzeby emocjonalne, wzrasta i rozwija się, aby utrzymać wysoką efektywność i dobrą kondycję rodziny ważną rolę odgrywają silne więzi łączące ją ze środowiskiem.

Istnieje wiele klasyfikacji funkcji rodziny wyznaczanych społecznym, kulturowym i ekonomiczno – gospodarczym osadzeniem. Analizując rodzinę jako grupę lub instytucję społeczną F. Adamski wyodrębnia dwie grupy funkcji rodziny:²

¹M. Ryś ., *Systemy rodzinne. Metody badań struktury rodziny pochodzenia i struktury rodziny własnej*, CMPP-P, Warszawa 2001.

²F. Adamski ., *Socjologia małżeństwa i rodziny*, PWN, Warszawa 1984.

1. Funkcja instytucjonalna:

- funkcja prokreacyjna;
- funkcja ekonomiczna;
- funkcja opiekuńcza;
- funkcja socjalizacyjna;
- funkcja stratyfikacyjna;
- funkcja integracyjna;

2. Funkcja osobowa:

- funkcja małżeńska – zaspokaja potrzeby małżonków;
- funkcja rodzicielska – zaspokaja potrzeby uczuciowe dzieci i rodziców;
- funkcja braterska – zaspokaja potrzeby uczuciowe między rodzeństwem.

M. Winiarski zaś proponuje zestaw podstawowych funkcji rodziny w której umieszcza :³

- funkcja rodzicielska;
- funkcja opiekuńcza;
- funkcja socjalizacyjna;
- funkcja wychowawcza;
- funkcja socjalna – pomocowa;
- funkcja kulturalno – ekspresyjna;
- funkcja ekonomiczna;
- funkcja seksualna.

Mimo odmiennych podejść różnych autorów, łączy ich jednak wspólne postrzeganie i rozpatrywanie funkcjonowania współczesnej rodziny w świetle szans i zagrożeń, które wynikają z transformacji tradycyjnego modelu rodziny, również w kontekście sfer i dziedzin życia, które warunkują rodzinom prawidłowy i bezpieczny rozwój.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina to taka w, której wzorcowo realizowane są przynależne im funkcje oraz gdy podstawowe wymiary życia rodzinnego jak spójność, procesy komunikacyjne, adaptacyjność tworzą spójny, zrównoważony system. Równie ważnymi etapami, mającymi wpływ na

³M. Winiarski, *Znaczenie rodziny w wymiarze indywidualnym i społecznym*, UŁ, Łódź 2010 .

funkcjonowanie rodziny, jest wkroczenie w dorosłość, małżeństwo lub wspólne zamieszkiwanie par kohabitujących ze sobą, pojawienie się pierwszego dziecka i rola dziadków- akceptacja zmiany ról pokoleniowych, rozpad rodziny – śmierć współmałżonka.

Funkcjonowanie każdej rodziny jest społecznym, dynamicznym i skomplikowanym procesem, ciągiem zdarzeń przyczynowo – skutkowym uwikłanych w szeroki kontekst zjawisk i układów pozarodzinnych.⁴

Do utraty równowagi w rodzinie przyczyniają się różnego rodzaju stresory generujące jego kryzys. Rodziny w kryzysie wykazują cechy będące wskaźnikami ich dysfunkcjonalności.⁵

Są to głównie:

- niewydolność materialna – niskie dochody w rodzinie;
- niska dojrzałość społeczno – emocjonalna rodziców;
- trudne warunki mieszkaniowe;
- obecność patologii społecznych w rodzinie;
- samotne rodzicielstwo;
- zaburzone relacje z rodzina pochodzenia;
- brak pomocy i wsparcia społecznego.

Wśród rodzin w kryzysie pojawia się niespójność między uznawanymi normami i wartościami a możliwością ich realizacji. Silnie odczuwana rozbieżność prowadzi do lęku społecznego, obniżeniu poczucia sprawstwa, stosowania nieadekwatnych strategii zaradczych. Powstają zaburzenia w wypełnieniu podstawowych funkcji, co w efekcie prowadzi do utraty tożsamości, mówimy wtedy, że rodzina jest dysfunkcyjna.

II. CHARAKTERYSTYKA PRZEMOCY W RODZINIE.

Nikt w rodzinie nie zasługuje na przemoc, nieprawdą jest, że dziecko bite będzie bardziej posłuszne, maltretowana żona nie będzie zdradzać, a mąż poniewierany bardziej zadba o rodzinę, każda przemoc upokarza, powoduje cierpienie oraz nieobliczalne szkody, rodzi się nienawiść i chęć odwetu, wcześniej czy później odbije się to negatywnie na rodzinie.

W przemocy nie ma nic, co w cywilizowanym świecie, przemawiałoby za jej stosowaniem i było godne polecenia.⁶

⁴F.B. Simon,H. Sterling, *Słownik terapii rodzin*, GWP, Gdansk 1998.

⁵B.M. Nowak, *Rodzina w kryzysie Studium resocjalizacyjne*, Wydawnictwo Naukowe PWN , Warszawa 2012.

⁶I. Pospiszył, *Przemoc w rodzinie*, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1994. str.5

W literaturze psychologicznej rozróżnia się różne ataki agresji, od przemocy po wywieranie wpływu. Celem agresji jest zaszkodzenie ofierze, celem przemocy jest wywieranie wpływu, cierpienie jest osiągnięciem celu, np. wymuszenie zachowań pożądanых.⁷

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy⁸ definiuje przemoc w rodzinie jako: „Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodującą szkody na ich zdrowiu fizycznym i psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”

Konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej⁹ definiuje przemoc w rodzinie jako:

„przemoc domową, która oznacza wszelkie akty fizycznej, seksualnej, psychologicznej lub ekonomicznej przemocy występujące w rodzinie lub gospodarstwie domowym lub pomiędzy byłymi lub obecnymi małżonkami lub partnerami, niezależnie od tego, czy sprawca i ofiara dzielą miejsce zamieszkania czy też nie.”

Przemoc zawsze wykorzystuje przewagę sił, powoduje szkody fizyczne i psychiczne, narusza prawa i dobra osobiste i jest intencjonalna.

Wyróżniamy cztery główne rodzaje przemocy:¹⁰

- przemoc fizyczna – bezpośrednie działanie wywołujące ból i cierpienie fizyczne;
- przemoc psychiczna – oddziałuje bezpośrednio na sferę psychiczną powodując niską samoocenę;
- przemoc seksualna – narusza intymność;
- przemoc ekonomiczna – uzależnia osobę doznającą przemocy od osoby stosującej przemoc.

Przemoc to również zaniedbanie, którego przejawem może być niedożywienie, brak dostępu do opieki medycznej oraz zaniedbania higieniczne, głównie dzieci.

Przyczyn występowania przemocy w rodzinie jest wiele, głównym czynnikiem jest nadużywanie alkoholu oraz środków psychoaktywnych, przez co najmniej jednego członka rodziny, przyczyną

⁷I. Pospiszył, *Przemoc w rodzinie*, Wydawnictwo Szkolnej Pedagogiczne, Warszawa 1994. str . 11

⁸Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku art.2 pkt 2

⁹Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej z dnia 11 maja 2011 roku, Rozdział I,art. 3 pkt. b

¹⁰Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Poradnik dla konsultantów. Instytut Psychologii Zdrowia PTP

może być niski dochód, nieporozumienia między małżonkami, chorobliwa zazdrość oraz choroby psychiczne i somatyczne.

Osoba stosująca przemoc często dobiera sobie osobę słabszą od siebie, aby móc stosować wobec niej wiele przykrych zachowań. Często podstawą do stosowania przemocy w rodzinie są doświadczenia z dzieciństwa. Często osoba stosująca przemoc sama doznawała przemocy. Powodem stosowania przemocy mogą być traumatyczne przeżycia, jak rozwód rodziców lub śmierć jednego z nich.

Mając bezpośredni kontakt z przemocą domową dzieci we własnych związkach, mogą być osobami stosującymi przemoc, jak i osobami doznającymi przemocy. Duży wpływ na zachowanie dziecka mają stosunki małżeńskie oraz metody wychowawcze, stosowane przez rodziców. Przysłowiowy „klaps lub pasek” powodują jedynie lęk i agresję, co w konsekwencji budzi negatywne zachowania.

Kolejnymi czynnikami występującej przemocy mogą być problemy zdrowotne oraz słabe wyniki w nauce.

Nakładanie się wielu czynników jednocześnie, powoduje syndrom wyuczonej bezradności, która demotywuje osobę doznającą przemocy do zmiany swojej sytuacji, często osoby dotknięte przemocą wstydzą się powiedzieć o swoim problemie, obwiniają się za całą sytuację, dlatego bardzo ważnym zadaniem służb udzielającym pomocy jest udzielenie odpowiedniego wsparcia, uświadomienie osobie doznającej przemocy, że nie ponosi żadnej odpowiedzialności za stosowaną wobec niej przemoc. Odpowiedzialność ponosi jedynie osoba, która się dopuszcza przemocy. Życie w ciągłym napięciu prowadzi do wielu chorób somatycznych, przyczynia się do powstawania nerwic, depresji. Pojawia się uczucie lęku i wrogości.

Przemoc występuje w rodzinach bez względu na status społeczny i materialny. Czasami jest konsekwencją zmian zachodzących w sferze politycznej i gospodarczej państwa. Pomimo znacznej otwartości społeczeństwa na problem przemocy, nadal istnieją stereotypy, które utrudniają prawidłową reakcję na to zjawisko.

Niepożądane działania dotyczą dzieci, osoby niepełnosprawne i starsze. Osoby te są bardziej narażone na stosowanie wobec nich przemocy. Zachowania te mogą być przyczyną nagromadzenia stresów i napięć związanych ze sprawowaniem nad nimi opieki. W konsekwencji dochodzi do rozładowania agresji na słabszym.

W trudnej sytuacji znajdują się osoby zamieszkujące tereny wiejskie, które mają ograniczone możliwości uzyskania pomocy ze względu na mniejszą liczbę dostępnych placówek udzielających pomocy, ale także ze względu na powszechną akceptację zjawiska przemocy w środowisku lokalnym.

Amerykańska psycholog Leonora E. Walker¹¹ badając kobiety doznające przemocy w rodzinie opisała pewne cyklicznie pojawiające się po sobie zdarzenia.

Na cykl przemocy składają się trzy następujące po sobie fazy:

1. **Faza narastającego napięcia** – pierwsza faza, w której z różnych przyczyn, dochodzi do stopniowego narastania napięcia, osoba stosująca przemoc staje się drażliwa, każdy drobiazg wyprowadza ją z równowagi, swoje emocje wyładowuje na członkach rodziny, poniżając ich, krytykując.
2. **Faza ostrej przemocy** – narastające napięcie znajduje upust, zwykle wszystkie zachowania stają się nieprzewidywalne, gwałtowne. Osoba stosująca przemoc wpada w szal, dochodzi do eksplozji zachowań agresywnych, które objawiają się kopaniem, duszeniem, grożeniem bronią, występuje również silna agresja słowna.
3. **Faza miodowego miesiąca** – osoba stosująca przemoc wyładowała swoje emocje i wie, że przekroczyła granice, przeprosza, żałuje swojego zachowania, obiecuje, że nigdy się to już nie wydarzy, dba, kupuje kwiaty, prezenty. Osoba doznająca przemocy zaczyna wierzyć, że był to jednorazowy incydent, jednak po jakimś czasie napięcie narasta i cykl przemocy powtarza się. Z biegiem czasu przemoc staje się dotkliwsza.

Funkcjonowanie w warunkach, w których występuje przemoc, powoduje niezaspokojenie bardzo ważnych dla prawidłowego rozwoju potrzeb miłości i przynależności, bezpieczeństwa, samorealizacji i niezależności. Negatywne przeżycia zostają przenoszone i rzutują na dalsze funkcjonowanie w przyszłości.

III. PODSTAWY PRAWNE.

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2020 r. poz. 218 ze zm.)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2020 r. poz. 1876 ze zm.)
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2019 r. poz. 2277 ze zm.)

¹¹Lenora Edna Walker amerykańska psycholog, założycielka Domestic Violence Institute, The Battered Woman w 1979 otrzymała nagrodę Distinguished Media Award.

4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2011 r. nr 209 poz.1245)
5. Uchwała Nr 352/XXX/2020 Rady Gminy Lesznów z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Lesznów na rok 2021.

IV. ADRESACI PROGRAMU.

Program skierowany jest do:

1. osób doznających przemocy;
2. osób stosujących przemoc w rodzinie;
3. świadków przemocy w rodzinie;
4. osób/ instytucji zajmujących się udzielaniem wsparcia społecznego.

V. CELE KRAJOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE.

W Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ustanowionym na rok 2021 w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym realizacji celów ustawowych oraz celów wskazanych w Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna;
 - obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.
2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie:
 - obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą w rodzinie (w tym: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych lub osób niesamodzielnych), jak również do właściwych służb i podmiotów zajmujących się ochroną i pomocą osobom dotkniętym przemocą.

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie:
 - obszar kierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc.
4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:
 - obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Każde z działań we wskazanych obszarach zostało przypisane konkretnym podmiotom odpowiedzialnym za ich realizację. Opisano też przewidywane wskaźniki monitorowania realizacji działań. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, pomaganie osobom dotkniętym przemocą, a także oddziaływanie na osoby stosujące przemoc jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania sektora publicznego i organizacji pozarządowych.

VI. DIAGNOZA PROBLEMU.

Diagnoza powstała w oparciu o sprawozdanie z realizacji procedury „Niebieskiej Karty” w latach 2016 - 2020 roku oraz dane statystyczne Komisariatu Policji w Lesznowoli, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lesznowoli, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lesznowoli, SP w Nowej Iwicznej, SP w Łazach, SP w Mrokowie, SP w Mysiadle i ZSP w Lesznowoli.

Tabela nr 1

Liczba mieszkańców w Gminie Lesznowola w latach 2016 – 2020

LATA	LICZBA MIESZKAŃCÓW
2016	25129
2017	25976
2018	25056
2019	28500
2020	28971

Liczba osób zameldowanych na terenie Gminy Lesznowola na przestrzeni prezentowanych lat wzrosła o 3 842 osób.

Tabela nr 2***Działania Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w latach 2016 - 2020 .******Liczba Niebieskich Kart A WSZCZYNAJĄCYCH PROCEDURĘ w latach 2016 – 2020.***

<i>LATA</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
Liczba procedur NIEBIESKA KARTA kontynuowanych z poprzednich okresów	41	40	37	62	108
OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	9	12	8	11	5
GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	1	1	1	0	0
POLICJA	27	31	19	22	12
OŚWIATA	7	3	4	0	5
OCHRONA ZDROWIA	1	0	2	1	2
LICZBA RODZIN, DLA KTÓRYCH WSZCZĘTO PROCEDURĘ	45	47	34	40	24
OGÓŁEM	45	47	34	40	24

Dane zawarte w tabeli wskazują, że największa liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” była w 2017 r. natomiast w 2020 r. widoczny był spadek wszczętych procedur, najprawdopodobniej spowodowany sytuacją pandemiczną.

Tabela nr 3***Działania Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w latach 2016 - 2020 .***

<i>LATA</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
LICZBA SPOTKAŃ ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO	4	4	4	5	4
LICZBA POWOŁANYCH GRUP ROBOCZYCH	46	47	34	42	24
LICZBA SPOTKAŃ GRUP ROBOCZYCH	169	168	76	101	51
LICZBA PRZEKAZANYCH ZAWIADOMIEŃ O POPEŁNIENIU PRZESTĘPSTWA DO ORGANÓW ŚCIGANIA	2	7	2	3	4
OSOBY, KTÓRYM ZAPEWNIONO SCHRONIENIA W OŚRODKACH WSPARCIA DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W ZWIĄZKU Z PROWADZONĄ PROCEDURĄ “NIEBIESKIE KARTY”	0	0	0	0	0
PRZYPADKI ODEBRANIA DZIECKA Z RODZINY NA PODSTAWIE ART. 12 a	0	0	4	3	0

Grupy robocze powoływane są w celu weryfikacji i przeprowadzenia dogłębnej analizy problemów w rodzinie. Każda procedura „Niebieskiej Karty” w rodzinie omawiana jest w sposób indywidualny. Liczba spotkań uzależniona jest od danej sytuacji.

Tabela nr 4***Liczba kart z rozróżnieniem właściwości***

<i>LATA</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
LICZBA RODZIN, DLA KTÓRYCH WSZCZĘTO PROCEDURĘ	45	47	34	40	24
LICZBA NIEBIESKICH KART ZAŁOŻONYCH W TOKU TRWANIA TEJ SAMEJ PROCEDURY	5	2	6	4	10
LICZBA SPORZĄDZONYCH NIEBIESKICH KART C PRZEZ ZI/ GRUPĘ ROBOCZĄ	16	9	6	5	20
LICZBA SPORZĄDZONYCH NIEBIESKICH KART D PRZEZ ZI/ GRUPĘ ROBOCZĄ	12	2	5	3	20

Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart” C i D podczas spotkań grup roboczych wynika z braku obecności na spotkaniach zapraszanych osób doznających przemocy jak i osób podejrzanych o stosowanie przemocy.

Tabela 5***Liczba zakończonych procedur przez ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY w latach 2016 - 2020***

<i>LATA</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
ZAKOŃCZENIA PRZEMOCY ORAZ ZREALIZOWANEGO PLANU POMOCY	21	15	19	13	7
BRAKU ZASADNOŚCI PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ	25	27	27	32	13

Zakończenie procedury „Niebieskiej Karty” nastąpić może z dwóch powodów:

- zakończenie przemocy oraz zrealizowanie planu pomocy
- brak zasadności podejmowanych działań

Zauważalnym jest, że zamykanie procedury „Niebieskiej Karty” przez Zespół Interdyscyplinarny wynika w głównej mierze z braku zasadności podejmowania działań.

Tabela 6***Charakterystyka osób doświadczających przemocy w latach 2016 – 2020***

<i>LATA</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
KOBIETY ogółem	41	39	26	33	22
do 18 r. życia	1	4	3	4	5
od 18 do 67 lat	40	35	23	26	11
od 67 lat	0	0	0	3	6
MĘŻCZYŹNI ogółem	4	16	8	8	15
do 18 r. życia	3	10	3	4	9
od 18 do 67 lat	1	5	5	4	6
od 67 lat	0	1	0	0	0

Z danych zawartych w tabeli nr 6 wynika, że osobami doświadczającymi przemocy są kobiety w wieku od 18 do 67 lat.

Tabela 7

Charakterystyka osób podejrzanych o stosowanie przemocy w latach 2016 – 2020

LATA	2016	2017	2018	2019	2020
KOBIETY ogółem	4	9	6	4	4
do 18 r. życia	0	0	0	0	0
od 18 do 67 lat	3	8	6	3	3
od 67 lat	1	1	0	1	1
MĘŻCZYŹNI ogółem	42	39	28	36	20
do 18 r. życia	0	0	0	0	0
od 18 do 67 lat	42	39	28	35	20
od 67 lat	0	0	0	1	0

Analogicznie do danych zawartych w tabeli nr 6 wynika, że osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy są mężczyźni od 18 do 67 lat

Tabela 8

Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w latach 2016 – 2020

Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa.

LATA	2016	2017	2018	2019	2020
MEDYCZNEGO	0	0	8	8	8
PSYCHOLOGICZNEGO	35	40	22	23	20
PRAWNEGO	20	20	5	6	10
SOCJALNEGO	48	47	36	64	59
ZAWODOWEGO I RODZINNEGO	5	6	0	3	4

Dla osób dotkniętych przemocą skierowane są różne rodzaje wsparcia opierające się na poradnictwie. Każda z nich jest z nich istotna, jednak z danych wynika, że osoby dotknięte przemocą, głównie korzystały z poradnictwa socjalnego i psychologicznego

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lesznowoli realizowany był projekt „Socjodrama jako narzędzie profilaktyki przemocy”. Projekt skierowany był do osób powyżej 60 roku życia jak również do opiekunów osób starszych formalnych (członkowie rodzin) jak i nieformalnych.

W lokalnych szkołach prowadzone były programy profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania przemocy. Odbyły się zajęcia „ Złość, agresja, przemoc”. Udostępniono materiały ogólnopolskiej kampanii społecznej „By powstał dom potrzeba wiele troski. Nie pozwól mu się rozsypać”. Kadrze pedagogicznej przeprowadzono szkolenie dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz procedury Niebieskiej Karty. Specjaliści szkolni prowadzili rozmowy z uczniami dotyczące zjawiska przemocy, skutków dla osób doznających przemocy i radzenie sobie z przemocą dla osób stosujących przemoc, zapoznano również uczniów z numerem telefonu zaufania, omówiono prawidłowe zachowanie się w różnych sytuacjach zagrożenia. Omówiono zasady bezpieczeństwa obowiązujące podczas ferii zimowych, przypomniano uczniom prawa i obowiązki, które powinny być przestrzegane w codziennym życiu. Ponadto odbyły się zajęcia „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, „Przyjaciele Zippiego”, „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”, „Szkoła pozytywnego myślenia”, „Prawa dziecka”, „Edukacja społeczna”, wdrożono specjalistyczny program pomocowy IMPAKT. Ze względu na trudną sytuację rówieśniczą i przemoc werbalną , 176 uczniów objęto indywidualnymi lub grupowymi zajęciami specjalistycznymi. Zauważyć należy, że w związku z pandemią wzmożona jest czujność i sytuacje, które pojawiają się, na bieżąco są rozwiązywane dzięki współpracy z Sądem Rejonowym w Piasecznie, Policją w Lesznowoli, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Piasecznie, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lesznowoli.

VII. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE LESZNOWOLA.

Zasobami umożliwiającymi przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w Gminie Lesznowola są specjaliści z różnych dziedzin m.in. psycholog, prawnik, pracownik socjalny jak i instytucje prowadzące działalność na rzecz osób doznających przemocy i osób stosujących przemoc.

Poniżej jednostki wsparcia dla osób doznających przemocy:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lesznowoli
ul. Gminna 66
05-506 Lesznowola
2. Komisariat Policji w Lesznowoli
ul. Oficerska 2

05-506 Lesznowola

3. Punkt Konsultacyjny w Nowej Iwicznej

Przychodnia EDMED

ul. Graniczna 33C

05-500 Nowa Iwiczna

4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lesznowoli

ul. Gminna 60

05-506 Lesznowola

5. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Górze Kalwarii

ul. ks. Sajny 2

05-530 Góra Kalwaria

6. Punkt Interwencji Kryzysowej w Mrokwie

ul. Józefa Górskiego 4A

05-552 Mroków

7. Nieodpłatna pomoc psychologiczna w Lesznowoli

Świetlica przy Kaplicy w Lesznowoli

ul. Szkolna 3

05-506 Lesznowola

8. Nieodpłatna pomoc terapeuty w Lesznowoli

Świetlica przy Kaplicy w Lesznowoli

ul. Szkolna 3

05-506 Lesznowola

9. Ośrodek Zdrowia w Mrokwie

ul. Józefa Górskiego 6

05-552 Mroków

10. Ośrodek Zdrowia w Magdalence

ul. Słoneczna 273

05-506 Magdalenka

11. Przychodnia EDMED w Nowej Iwicznej

ul. Graniczna 33 C

05-500 Nowa Iwiczna

12. Szkoła Podstawowa w Łazach

ul. ks. Słojewskiego 1

05-552 Łazy

13. Zespół Szkolno – Przedszkolny w Lesznoli

ul. Szkolna 6

05-506 Lesznowola

14. Szkoła Podstawowa w Mysiadle

ul. Kwiatowa 28

05-500 Mysiadło

15. Szkoła Podstawowa w Mrokowie

ul. Marii Świątkiewicz 2 A

05-550 Mroków

16. Szkoła Podstawowa w Nowej Iwicznej

ul. Krasickiego 56

05-500 Nowa Iwiczna

17. Gminne Przedszkole w Jastrzębcu

ul. Łąkowa 13

05-552 Jastrzębiec

18. Gminne Przedszkole w Zamieniu

ul. Błędna 32

05-500 Piaseczno

19. Gminne Przedszkole w Mysiadle

ul. Osiedlowa 10

05-500 Piaseczno

VIII. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE LESZNOWOLA.

Cel główny:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w Gminie Lesznówola poprzez wspólne działanie wszystkich służb, ochronę osób doznających przemocy, skuteczne oddziaływanie na osoby stosujące przemoc oraz zmniejszenie skali tego zjawiska.

Cel szczegółowy:

1. Zwiększenie dostępności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin doznających przemocy i zagrożonych przemocą w rodzinie.
3. Zwiększenie skuteczności działań wobec osób stosujących przemoc.
4. Zwiększenie skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania:

1. Opracowanie i rozprowadzenie przystępnych informacji w formie ulotek dotyczących wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie, przysługujących praw, procedur.
2. Upowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie w prasie lokalnej oraz na stronie internetowej.
3. Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży szkolnej profilaktyki agresji i przemocy.
4. Udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej osobom potrzebującym wsparcia.
5. Uświadamianie o skutkach i konsekwencjach stosowania przemocy w rodzinie.
6. Motywowanie osób stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych.
7. Współpraca w ramach Grup Roboczych obejmującą między innymi. diagnozę, plan pomocy, monitoring sytuacji rodziny dotkniętej przemocą.
8. Podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników, służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

IX. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU.

L.p.	Działanie	Zadanie	Termin realizacji	Źródło finansowania	Realizator
1.	Monitorowanie i diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie	Zbieranie i aktualizowanie informacji na temat rozmiarów i form przemocy	2021 rok	GKRPA	GOPS, Policja, GKRPA, Oświata, Ochrona Zdrowia
2.	Informowanie i edukowanie mieszkańców	Prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej	2021 rok	Bez dodatkowych kosztów	GOPS, Policja, GKRPA, Oświata, Ochrona Zdrowia
		Rozpowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych (brozury, ulotki, plakaty, media społecznościowe, strona internetowa), prowadzenie edukacji wśród osób doznających przemocy w rodzinie w zakresie przysługujących im praw	2021 rok	Bez dodatkowych kosztów	Oświata, Ochrona Zdrowia
3.	Zapewnienie dostępności działań profilaktycznych	Realizowanie programów edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży	2021 rok		Oświata, Ochrona Zdrowia
4.	Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych	2021 rok		GKRPA, Urząd Gminy Lesznówola, GOPS

5.	Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy	Pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży oraz dla osób doznających przemocy. Stworzenie punktów konsultacyjnych oraz grupy wsparcia dla osób doznających przemocy.	2021 rok		Pedagodzy i psychologzy szkolni, POIK, PIK organizacje pozarządowe
		Realizowanie procedury Niebieskiej karty.			GOPS, GKRPA, Policja, Oświata, Ochrona Zdrowia
		Udzielanie pomocy finansowej i socjalnej osobom doznającym przemocy.		GOPS	GOPS
6.	Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Realizacja zadań Zespołu Interdyscyplinarnego. Zawarcie porozumień pomiędzy instytucjami w sprawie realizacji wypracowanych procedur tworzenia grup roboczych.	2021 rok	Bez dodatkowych kosztów	Wójt Gminy Lesznówola, GOPS, Policja, GKRPA, Oświata, Ochrona Zdrowia

X. PRZEWIDYWANE EFEKTY

1. Zwiększenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców Gminy Lesznówola.
2. Zapewnienie profesjonalnej pomocy psychologicznej, utworzenie grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
3. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy w rodzinie.
4. Skoordynowanie współpracy osób pracujących na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
5. Zbudowanie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą.
6. Udzielanie pomocy finansowej i socjalnej osobom doświadczającym przemocy.

XI. MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU.

Monitoring i ewaluacja realizacji Programu służy m. in. do sprawdzenia czy zostały zrealizowane planowane działania oraz czy osiągnięto zakładane rezultaty.

W ramach procesu monitoringu i ewaluacji uzyskana zostanie również informacja czy i w jakim obszarze program wymaga aktualizacji, przeformułowania lub zmian postawionych celów.

Monitoring Programu będzie odbywał się na bieżąco. Na zakończenie każdego roku trwania, sporządzone zostanie sprawozdanie z realizacji Programu.

Ewaluacja zostanie przeprowadzona na zakończenie trwania Programu w celu oceny procesu jego realizacji oraz oceny efektów Programu.

XII. PODSUMOWANIE.

Zamierzeniem głównym programu jest aktywizacja oraz integracja specjalistów instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, udzielenie skuteczniejszej i kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy z jednoczesnym pakietem działań adresowanych do osób stosujących przemoc.

W rodzinie, w której występuje przemoc bardzo istotne jest aby podjęte jak najszybciej kroki zmierzały do trwałego zatrzymania przemocy. Celem pomocy w kryzysie jest rozpoznanie najpilniejszych potrzeb, zaspokojenie ich, zgodnie z potrzebami stworzenie wsparcia w oparciu o odpowiednie instytucje.

Dane statystyczne wskazują, że lata 2016 – 2019 były czasem intensywnych działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, podejmowano szybkie działania, które dawały możliwość dokonywania prawidłowej oceny. Sprawne działania były w stanie zapewnić kompleksową pomoc osobom dotkniętym przemocą jak również osobom stosującym przemoc.

Problemu przemocy nie rozwiązuje się poprzez jednorazowe działania takie jak: poradnictwo psychologiczne, prawne czy socjalne, szczególnie ważna jest interdyscyplinarność działań wszystkich instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

W 2020 roku, poprzez sytuację pandemiczną, która zmuszała do tak zwanych lockdownów tj. między innymi zamykanie szkół, przychodni lekarskich, przychodni specjalistycznych, jak też samych instytucji pomocowych, utrudniony dostęp do leczenia szpitalnego, osoby doznające przemocy miały ograniczony czy też wręcz uniemożliwiony dostęp do instytucji, które mogły zagwarantować pomoc.

W przypadku przemocy w rodzinie wsparcie i pomoc powinny przede wszystkim opierać się na skoordynowaniu współpracy oraz odpowiednim szkoleniu wszystkich specjalistów działających w tym obszarze, głównym celem wspólnych działań powinno być trwale zatrzymanie przemocy.

UZASADNIENIE

Artykuł 6 ust. 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie stanowi, że zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. Do zadań własnych Gminy należy: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

Realizacja zadań prowadzona jest w postaci Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy. W związku z powyższym niezbędne jest podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2021.